

Ontwerpbegroting 2012 Commissie Eindtermen Accountantsopleiding

CEA-inf 11124

De ontwerpbegroting 2012 van de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding is vastgesteld in de vergadering van 23 maart 2011. Een concept van de ontwerpbegroting 2012 is eerst voor commentaar voorgelegd aan de beide beroepsorganisaties.

De vastgestelde ontwerpbegroting is, overeenkomstig artikel 73, vierde lid Wra voor goedkeuring voorgelegd aan de Minister van Financiën. De Minister van Financiën heeft de ontwerpbegroting 2012 op 8 juni 2011 goedgekeurd.

1. Achtergrond en wettelijke taken CEA

De Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) is een bij wet ingesteld zelfstandig bestuursorgaan, waarvan de leden door de Minister van Financiën zijn benoemd. In de wet (Waa/Wra) zijn aan CEA de volgende taken toebedeeld:

- Het vaststellen van de eindtermen met betrekking tot kennis en inzicht in de vakgebieden bedoeld in artikel 56 Waa en 66 Wra, met inachtneming van de door de beroepsorganisaties vastgestelde beroepsprofielen van Accountant-Administratieconsulent en registeraccountant;
- Het aanwijzen van opleidingen die het theoretisch deel van de accountantsopleiding geheel of gedeeltelijk verzorgen, met uitzondering van de eindtermen die betrekking hebben op de praktijkstage, voor zover deze opleidingen niet zijn geaccrediteerd in overeenstemming met artikel 5a.9 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;
- Het toetsen van de praktijkstage aan de mate waarin wordt voldaan aan de eindtermen;
- Het afgeven van een verklaring van vakbekwaamheid aan personen die beschikken over een buitenlandse accountantskwalificatie.

Als gevolg van de fusie van de bestaande beroepsorganisaties zullen de beide accountantswetten naar verwachting per 2012 worden vervangen door een nieuwe Wet op het accountantsberoep. In deze begroting is uitgegaan van de taakomschrijving van CEA, volgens de consultatieversie van de (nieuwe) wet op het accountantsberoep.

De commissie bestaat uit zeven leden die op persoonlijke titel voor een periode van vijf jaar in de commissie zitting hebben. Naast een (onafhankelijk) voorzitter, bestaat de commissie uit drie commissieleden die AA zijn en drie commissieleden die RA zijn.

Deze begroting bevat de baten en lasten voor het kalenderjaar 2012 die voortvloeien uit de hiervoor beschreven taken van CEA. In de begroting zijn als vergelijking de werkelijke cijfers over het boekjaar 2010 opgenomen.

2. Bedrijfsvoering CEA

In artikel 73 Wra is bepaald dat CEA de kosten van haar werkzaamheden jaarlijks in rekening brengt bij de beide beroepsorganisaties, te weten de Nederlandse Orde van Accountants-Administratieconsulenten (NOvAA) en het Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants (NIVRA). De kosten worden gebaseerd op de begroting waarmee de Minister van Financiën heeft ingestemd.

De bezoldiging van de leden van CEA wordt vastgesteld door de Minister van Financiën. De hoogte van de vergoeding voor de commissieleden is oorspronkelijk vastgesteld door de Minister van Financiën en wordt jaarlijks geïndexeerd. In het bestuursreglement, dat is goedgekeurd door de Minister van Financiën, is geregeld dat CEA wordt ondersteund door een bureau, bestaande uit de secretaris en zijn staf. Het bureau draagt zorg voor beleidsvoorbereiding, is betrokken bij de uitvoering van beleid en stelt de verantwoording

op. De secretaris is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op het bureau, in afstemming met de voorzitter.

Met het ministerie van Financiën is overeengekomen dat CEA en het bureau zijn gehuisvest bij de beroepsorganisatie NIVRA¹. De personeelsleden van het bureau hebben een dienstverband met het NIVRA en maken gebruik van de facilitaire diensten van het NIVRA. De bureaunkosten worden aan CEA doorberekend zoveel mogelijk op basis van werkelijke kosten en deels via opslagpercentages en vaste tarieven. Over de doorbelasting van het NIVRA aan CEA is BTW verschuldigd. Het NIVRA en het ministerie van Financiën zijn nog steeds in onderhandeling over een dienstverleningsovereenkomst waarin de afspraken en de wijze van doorbelasting van de bureaunkosten wordt geregeld.

Op verzoek van het ministerie van Financiën voeren de Commissie Deskundigheid Financiële Dienstverlening (CDFD) en CEA gesprekken over mogelijke fusie van beide organen. Als die fusie gestalte krijgt, zal de bedrijfsvoering van CDFD en CEA in de toekomst gezamenlijk plaatsvinden op een nog nader te bepalen locatie, maar wel buiten het NIVRA. Met de gevolgen van een eventuele fusie, behoudens een incidentele post advieskosten, is in deze begroting geen rekening gehouden.

3. Beleidsparagraaf

In deze paragraaf worden de beleidsprioriteiten van CEA voor 2012 beschreven. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar de vier taakgebieden van CEA.

Op het moment van het opstellen van deze begroting zijn er nog veel onzekerheden rondom de inhoud van de nieuwe accountantswetgeving en de gevolgen daarvan voor de inrichting van het accountancyonderwijs in Nederland. Deze onzekerheden maken dat ook de wijze waarop CEA aan haar taken invulling zal gaan geven, de nodige onzekerheden bevat. CEA zal vanuit de onafhankelijke positie die zij vervult op actieve wijze mede invulling geven aan de vernieuwingen in het accountancyonderwijs. Daarbij staan handhaving en waar nodig versterking van de kwaliteit van het accountancyonderwijs voorop.

3.1 Vaststellen eindtermen accountantsopleiding

In de periode 2007 tot en met 2010 heeft CEA nieuwe, gemeenschappelijke eindtermen vastgesteld voor zowel de theoretische opleidingen tot AA en RA als de praktijkopleidingen AA en RA. Jaarlijks vindt, indien nodig, onderhoud plaats en periodiek worden de eindtermen grondig herzien.

In 2012 maakt CEA een start met de herziening van, in ieder geval, de theoretische eindtermen. De bestaande eindtermen bouwen voort op het stelsel van eindtermen dat reeds decennia bestaat. Het doel van CEA is om nieuwe eindtermen te ontwikkelen die 'state of the art' zijn, aansluiten bij de laatste beroeps- en onderwijsontwikkelingen en behoeften in het veld en internationaal aanzien hebben. CEA zal daartoe, op advies van externe deskundigen, de uitgangpunten en kaders voor de nieuwe eindtermen bepalen. Voor het daadwerkelijk ontwikkelen van de nieuwe eindtermen zal CEA in 2012 een externe adviescommissie instellen, waarin relevante stakeholders vertegenwoordigd zullen zijn.

Ten behoeve van het monitoren van de invoering van de eindtermen voor zowel de theoretische opleiding als praktijkopleiding en het bewaken van de overeengekomen overgangsregelingen onderhoudt de commissie periodiek contact met de primaire stakeholders, zoals het AC-scholenoverleg, de Vereniging van Aangewezen Accountantsopleidingen (VAAC), de Permanente Werkgroep Accountancy (PWA) en de Raad voor de Praktijkopleiding en het Stagebestuur.

¹ Na formalisering van de fusie de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

De kosten van de inzet van de commissieleden en externe deskundigen zijn in de begroting verantwoord onder 'vergoeding commissieleden' respectievelijk 'vergoeding subcommissies'. Ook zijn er kosten begroot die samenhangen met de organisatie van de betreffende activiteiten, zoals vergaderkosten.

3.2 Aanwijzen theoretische opleidingen en toezicht op de realisatie van de eindtermen

De aanwijzing van de postinitiële AA-opleidingen in het hbo verloopt per ultimo 2012. In 2012 staat derhalve de hernieuwde aanwijzing van deze opleidingen centraal op de agenda. De behandeling van de aanvragen voor een aanwijzing vindt plaats op basis van het herziene toezichtkader. CEA zal de beoordeling van de AA-opleidingen in principe zelf uitvoeren en waar nodig op specifieke onderdelen extern deskundigen inschakelen. Door de nieuwe aanpak, die bij het aanwijzen van de universiteiten in 2011 voor het eerst op grote schaal beproefd zal worden, bestaat er enige onzekerheid over de benodigde inzet van externe deskundigen.

Naast het periodiek aanwijzen van opleidingen houdt CEA actief toezicht op de borging van de eindtermen tussen twee aanwijzingen in. Daartoe zet zij jaarlijks het instrument van QuickScan in en voert zij, indien nodig, beleidsgesprekken met opleidingen. De uitkomsten van de QuickScan worden gebruikt bij het bepalen van het risicoprofiel van een opleiding. Het risicoprofiel bepaalt in belangrijke mate de vervolgvacatures van het toezicht door CEA.

De werkzaamheden die voortvloeien uit het aanwijzen van opleidingen en het toezicht worden door de commissieleden zelf uitgevoerd, ondersteund door de medewerkers van het bureau. De kosten hiervan zijn verantwoord onder 'vergoeding commissieleden' en de 'bureaunkosten'.

Op voorhand is niet aan te geven of en hoeveel nieuwe opleidingen zich bij CEA melden voor een aanwijzing. Het is dan ook lastig om de kosten die hiermee gepaard gaan vooraf nauwkeurig in te schatten. Voorzichtigheidshalve is hiervoor onder 'vergoeding subcommissies' een bedrag van € 7.500 begroot.

3.3 Toezicht eindtermen praktijkopleiding

De commissie ziet toe op de mate waarin aan de eindtermen van de praktijkopleiding wordt voldaan. Daartoe heeft CEA, in overleg met de Raad voor de Praktijkopleiding (van de NOvAA) en het stagebestuur (van het NIVRA), een toezichtkader ontworpen. In de uitoefening van het toezicht maakt CEA zoveel mogelijk gebruik van de uitkomsten van de interne beheersingsmaatregelen zoals die zijn getroffen door de Raad voor de Praktijkopleiding en het stagebestuur. CEA neemt kennis van rapportages van deze organen en voert met hen periodiek overleg. Daarnaast stelt CEA zelf ook de werking van de interne beheersingsmaatregelen vast, bijvoorbeeld door het bijwonen van visitaties van stagebureaus en dossieronderzoek. Waar nodig zal CEA aanvullend, gegevensgericht onderzoek uitvoeren naar de naleving van de eindtermen.

De kosten die met bovenstaande activiteiten verbonden zijn betreffen voornamelijk de inzet van de bureaumedewerkers (verantwoord onder bureaunkosten) en de vergoedingen van commissieleden.

3.4 Afgeven verklaringen van vakbekwaamheid

De inzet van commissie en bureau is direct afhankelijk van het aantal aanvragen dat de commissie ontvangt. Doordat het sinds 2010 mogelijk is om een voorlopig oordeel te vragen, voorafgaand aan een formele aanvraag voor een verklaring van vakbekwaamheid, verwacht CEA een redelijk aantal verzoeken. Daarnaast behandelt het bureau veel informatieverzoeken van buitenlandse accountants. Met de

beroepsorganisaties vindt periodiek overleg en afstemming plaats over de aanvraagprocedure.

Aanvragen worden door het bureau van CEA voorbereid. Bij aanvragen van personen met een accountantskwalificatie van buiten de Europese Unie wordt een externe adviescommissie ingeschakeld. De kosten hiervan zijn begroot onder 'vergoeding subcommissies'. Eventuele bezwaren worden voorgelegd aan een externe bezwarencommissie die CEA hierin adviseert en waarvan de leden een vergoeding ontvangen.

4. Begroting 2012

In deze paragraaf worden de baten en lasten die gemeoid zijn met de wettelijke taakgebieden en beleidsprioriteiten 2012, gespecificeerd.

	Begroting 2012	Begroting 2011	Realisatie 2010
Baten			
<i>Doorbelasting beroepsorganisaties</i>	786.500	771.000	589.233
<i>Overige opbrengsten</i>	-	-	2.911
<i>Rentebaten</i>	1.000	1.500	3.274
Totaal baten	787.500	772.500	595.418
Lasten			
<i>Bureaunkosten (doorbelast door NIVRA)</i>	550.000	535.000	448.528
<i>Commissiekosten</i>			
Vergoeding Commissieleden	125.000	125.000	81.826
Reis- en verblijfkosten	15.000	10.000	11.974
<i>Totaal commissiekosten</i>	<i>140.000</i>	<i>135.000</i>	<i>93.800</i>
<i>Overige lasten</i>			
Vergoeding subcommissies	25.000	25.000	5.187
Vergaderkosten	7.500	7.500	1.553
Advieskosten	50.000	50.000	38.135
Overige kosten	15.000	20.000	8.215
<i>Totaal overige lasten</i>	<i>97.500</i>	<i>102.500</i>	<i>53.090</i>
Totaal lasten	787.500	772.500	595.418
Saldo baten minus lasten	0	0	0

5. Toelichting op de begroting

5.1 Algemene toelichting

Ter vergelijking zijn de bedragen uit de goedgekeurde begroting 2011 opgenomen alsmede de werkelijke cijfers over het boekjaar 2010, zoals verantwoord in de jaarrekening 2010.

Een onderverdeling van lasten naar taakgebieden is vrijwel niet mogelijk, omdat een belangrijk deel van de beleidsvoorbereiding en -uitvoering van alle taakgebieden door het bureau van de CEA geschiedt.

De totale begrote kosten van 2012 stijgen licht (2%) ten opzichte van de begroting 2011. Dit komt voornamelijk door een stijging van de bureaunkosten die samenhangt met

gestegen salariskosten. Vanwege de wijze van doorberekening van de bureaunkosten werkt een stijging in de salariskosten direct door in de kosten van de overhead.

De lasten in de begroting 2012 zijn beduidend hoger dan de werkelijke kosten van 2010 omdat:

- omdat in 2010 sprake is geweest van een vacature waardoor de bureaunkosten navenant lager waren;
- in 2010 de toezichtactiviteiten op de theoretische opleidingen tijdelijk zijn beperkt zijn, terwijl deze wel gepland en dus begroot waren.

5.2 Doorbelasting beroepsorganisaties

De wet regelt dat de lasten worden doorbelast aan de beroepsorganisaties NOvAA en NIVRA. Tussen NOvAA en NIVRA is de volgende verdeelsleutel overeengekomen:

- o NOvAA 37% van het totaal van de werkelijke lasten in het boekjaar
- o NIVRA 63% van het totaal van de werkelijke lasten in het boekjaar.

Op het moment dat de beroepsorganisaties juridisch fuseren komen de lasten van de CEA volledig voor rekening van de nieuwe beroepsorganisatie.

5.3 Bureaunkosten

Het bureau van de CEA omvat vier medewerkers, te weten: de secretaris, een senior beleidsmedewerker en twee stafmedewerkers. De formatie omvang bedraagt 3,2 fte. De medewerkers zijn in dienst van het NIVRA en worden gedetacheerd bij CEA. De werkelijke personeelskosten worden volledig doorbelast aan CEA. Voor overige kosten (bijv. huur, inrichting werkplekken, overhead, e.d.) wordt een vastgesteld bedrag of een opslag op de personeelskosten doorbelast.

CEA merkt hierbij op dat het niveau van doorbelasting van kosten erg hoog is in vergelijking met de diensten die CEA afneemt. Als gevolg van een verandering in de methodiek van doorbelasting in 2010 zijn de kosten extra gestegen.

5.5 Commissiekosten

De oorspronkelijke vergoeding van de commissieleden is in 2006 vastgesteld door de Minister van Financiën. Ten opzichte van 2011 is het tarief per dagdeel verhoogd met 1,5%, zijnde het indexcijfer voor CAO-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen van alle sectoren over 2010 (meest recent). De tarieven voor 2012 zijn:

- o voor de voorzitter: een tarief van afgerond € 404,75 (was € 398,75) per vergadering per dagdeel, waarbij per vergadering 1 dagdeel voorbereiding gerekend wordt;
- o voor de leden: een tarief van € 288,75 (was € 284,50) per vergadering per dagdeel, waarbij per vergadering 1 dagdeel voorbereiding gerekend wordt;
- o voor reis-, verblijf- en overige kosten: de werkelijk gemaakte kosten.

De commissie vergadert gemiddeld elke 6 à 8 weken. In de vergaderingen bespreekt de commissie het (voorgenomen) beleid, de uitvoering en de verantwoording van het beleid, alsmede lopende zaken. De commissie vergadert altijd in haar volledige samenstelling en kent geen dagelijks bestuur. Naast reguliere commissievergaderingen zijn er diverse andere activiteiten gericht op de uitvoering van het beleid. Dit betreft, naast overleg met stakeholders, ook activiteiten in het kader van het aanwijzen van opleidingen en het toezicht op de eindtermen van de theoretische en praktijkopleidingen. Een specificatie van de geplande activiteiten en de vergoeding van honorarium en reis- en verblijfkosten is in onderstaande tabel opgenomen.

Specificatie vergoeding CEA-leden en reis- en verblijfkosten (bedragen afgerond):

Betreft	Commissie vergaderingen	Overige activiteiten	Toezicht eindtermen		Totaal (afgerond)
			Theoretische opleiding	Praktijkopleiding	
Dagdeelvergoeding	€ 4.275	€ 1.965	€ 1.965	€ 1.965	
Aantal dagdelen	9	14	20	10	
Totaal vergoeding	38.475	€ 27.510	€ 39.300	€ 19.650	125.000
Reis- en verblijfkosten	€ 2.000	€ 500	€ 12.000	€ 500	15.000
Totaal	€ 40.408	€ 30.525	€ 41.700	€ 20.350	140.000

Vanwege de toegenomen onderwijsactiviteiten buiten Nederland (op Curaçao en in Suriname) houdt de commissie in haar begroting voortaan rekening met specifieke reiskosten voor het toezicht op de opleidingen die buiten Nederland zijn gevestigd.

Toelichting vergoeding subcommissies

Ten behoeve van haar taken laat de commissie zich waar nodig adviseren en ondersteunen door subcommissies. De kosten die hieraan verbonden zijn, voor zover deze niet elders gedeclareerd kunnen worden, komen voor rekening van CEA. CEA kent de volgende permanente subcommissies:

- beoordelingscommissies die de aanvragen voor een verklaring van vakbekwaamheid en/of voorlopige oordelen beoordelen;
- de bezwarencommissie die eventuele bezwaarschriften beoordeelt;
- de commissie onderhoud eindtermen.

Daarnaast kan CEA zich laten adviseren en/of ondersteunen in geval van aanvragen voor een aanwijzing van nieuwe opleidingen.

De CEA voorziet in 2012 specifieke ondersteuning bij de beoordeling van de aanvragen van aanwijzingen van hbo-opleidingen en de adviescommissie die de nieuwe eindtermen gaat ontwikkelen. Voor de kosten van subcommissies is een geschat totaalbedrag in de begroting opgenomen.

Toelichting vergaderkosten

De kosten van vergaderingen bestaan uit kosten voor de externe vergaderlocaties, voor vergaderingen en besprekingen. Hiervoor is een geschat bedrag in de begroting opgenomen.

Advieskosten

CEA is als zelfstandig bestuursorgaan onder meer gehouden aan de bepalingen in de Algemene wet bestuursrecht en de Wet openbaarheid van bestuur. Aan CEA is een aantal publiekrechtelijke bevoegdheden toegekend. Nieuwe en of gewijzigde procedures en beleidsregels laat CEA vooraf juridisch toetsen, om zeker te zijn dat deze voldoen aan de daaraan te stellen eisen. Het bureau van CEA beschikt over beperkte juridische kennis.

Bij de uitvoering van beleid en bij besluiten van de CEA kunnen zich situaties voordoen (o.a. bezwaar- en beroepsprocedures) waar juridisch advies en/of ondersteuning gewenst is. CEA acht het niet efficiënt om dergelijke juridische kennis volledig binnen het bureau van CEA te borgen. In de begroting is overigens geen rekening gehouden met eventuele beroepsprocedures die, zo leert de ervaring, vaak langdurig en kostbaar kunnen zijn. In de begroting is voor een bedrag aan € 35.000 aan juridisch advies meegenomen.

Daarnaast zijn advieskosten ter grootte van € 15.000 opgenomen die betrekking hebben op het onderzoek naar de mogelijke fusie tussen CDFD en CEA.

Overige kosten en onvoorzien

Tot de overige kosten behoren kosten voor: jaarrekeningcontrole, kantoorkosten, representatie, literatuur, e.d. Voorzichtigheidshalve is ook een bedrag van € 5.000 (voorheen € 10.000) onvoorzien opgenomen.